R/E (60:40) E-2016-17 till 2019-20

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) HISTORY EXAMINATION: JUNE- 2022 FOURTH SEMESTER

Subject: Pune Through the Ages (HCBCS-416)

Date: 16/06/2022		2022	Total marks: 60		Time:10.00 am to 12.30 pm		
	Inst	ructions:	1) All questions are compu	lsory.			
			2) Figures to the right indicate	cate full marks.			
Q. 1)							
	1. \$	Shaniwar w	vada is situated in				
	8	a) Karnatak	ca .	b) Pune			
	(	c) Delhi		d) Bombay			
	2. V	Who was th	ne founder of Satya Shodhak	Samaj			
	8	a) Mahatma	a Phule	b) Dr. B.R. Ambedk	car		
	(	c) Shahu M	[aharaj	d) None of the abov	e		
	3. I	Kesari New	vspaper is in				
	8	a) English		b) Bengali			
	(	c) Marathi		d) Telugu			
	4. I	Pune also c	alled as				
	8	a) Oxford o	of the East	b) Educational Hub			
	(	c) Pensione	ers Paradise	d) All of the above			
	5. V	Who was th	ne author of 'Shivaji and his t	times'?			
	8	a) G. S. Sar	desai	b) Jadunath Sarkar			
	(	c) M. G. Ra	anade	d) None of the abov	e		
					(10)		
Q. 2)	Ans	Answer in two to four sentences. (Any 5)					
	1.	Write Arc	chaeological sources of Pune	.			
	2.	Explain P	Pune during Adil Shahi.				
	3.	Write imp	portance of Lal Mahal.				
	4.	Write a ne	ote on Poona pact.				
	5.		the aims & objectives of Mo	oderate.			
	6.		nistorical importance of Bhan		earch Institute, Pune.		
	7.	-	urfold programme of Lokman		,		
Q. 3)	Wri	te short no	otes on (Any 3)		(15)		
•	1.		lovement and Pune.		,		
	2.	Pune in th	he age of Shivaji.				
	3.		er the Peshwas.				
			of Education in Pune.				
			College, Pune				
0.4)	Atto	mnt any t	we of the following		(30)		
Q. 4)	1.	Attempt any two of the following 1. Explain the various types of sources on Pune.					
	2.		he stages in the Indian Nation		nifested in the Socio-		
	۷.		life of Pune during 1885-194		mresica in the Socio-		
	3.		kes modern Pune an attractiv		te etudente		
	٥.		nals as well as pensioners?	e place for the touris	is students		
	4.		he post-independence Pune.				
	→.	Evhiain n	ne post-independence i une.				

मराठी रूपांतर

	π(	101 (4)41(1)			
		. २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.			
प्र. १)	खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय लिहा.				
	१. शनिवारवाडा येथे आहे.				
	अ) कर्नाटक	ब) पुणे			
	क) दिल्ली	ड) मुंबई			
	२. सत्यशोधक समाजाचे संस्थापक कोण	होते			
	अ) महात्मा फुले	ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर			
	क) शाहू महाराज	ड) वरीलपैकी कोणीही नाही			
	३. केसरी वृत्तपत्र या भाषेत आहे.				
	अ) इंग्रजी	ब) बंगाली			
	क) मराठी	ड) तेलगु			
	४. पुणेया नावाने ओळखले	जाते.			
	अ) ऑक्सफर्ड ऑफ द इस्ट	ब) विद्येचे माहेरघर			
	क) सेवानिवृत्तांचे आकर्षित स्थळ	ड) वरीलपैकी सर्व			
	५. 'Shivaji and his times' ह्या पुस्तका				
	अ) जी.एस. सरदेसाई	ब) जादुनाथ सरकार			
	क) एम. जी. रानडे	ड) वरीलपैकी कोणीही नाही			
	, .	,			
प्र. २)	दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही ५)				
,	१. पुण्याच्या इतिहासाची पुरातत्विय साधने लिहा.				
	२. आदिलशाही राजवटीतील पुण्याची माहिती लिहा.				
	३. लालमहल चे महत्त्व स्पष्ट करा.				
	४. पुणे करारावर टिप लिहा.				
	५. मवाळवादीचे ध्येय आणि उद्दिष्टे लिहा.				
	६. भांडारकर ओरियंटल संशोधन संस्था यांचे ऐतिहासिक महत्त्व लिहा.				
	७. लोकमान्य टिळकांची चतुःसुत्री लिहा.				
	७. सायमान्य रिक्कमाया यसुःसुत्रा सिहाः				
π з)	टीपा लिहा. (कोणत्याही ३)		(१५)		
۸۰ ۲/	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·				
	१. भक्ति चळवळ आणि पुणे २. शिवकालीन पुणे				
	२. पेशवेकालीन पुणे				
	G				
	४. पुण्यातील शिक्षणाची वाढ				
	५. डेक्कन कॉलेज, पुणे				
π ~)	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.				
प्र. ४)	१. पुण्याच्या इतिहासाची विविध साधने स्पष्ट करा.				
	· ·				
	२. १८८५ ते १९४७ या काळातील भारतीय स्वातंत्र्य संग्रामाच्या विविध टप्प्यांचे पुण्याच्या				
	सामाजिक व राजकीय जीवनात कसे पडसाद उमटले ते स्पष्ट करा.				
	आधुनिक पुणे हे पर्यटक, विद्यार्थी व्यावसायिक आणि सेवानिवृत्त व्यक्ति या सर्वांनाच आकर्षित का करते ते विशद करा.				
	·				
	४. स्वातंत्र्योत्तर काळातील पणे बद्दल माहिती लिहा.				